

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A nemzetközi szövetségi kongresszus.

Budapest, aug. 25.

Szeptember első hetében a szövetségi nemzetközi szövetsége tartja meg Budapesten idejű gyűlését. Angolok, franciák, németek, dánok, tengerentúliak, a keleti országok kiküldöttei jönnek össze a magyar fővárosban ez alkalommal a szövetségi eszme nemzetközi vonatkozása, aktuális napi kérdéseinek a megvitatására. A társaság — ez előre konstatalható — nagyon vegyes lesz. A társadalom csaknem minden rétegéből találhatók a jelentkezők között kiváló államférfiak, neves politikusok, gazdák, papok, ügyvédek tisztviselők; egyszóval a nemzetközi értekezletnek csaknem minden tagja más és más élethivatású, de egy dologban egyetértenek, hogy t. i. valamennyi egy eszmének, a szövetségi munkának lelkes barátja.

A szövetségi kongresszust a Londonban székelő Szövetségi Nemzetközi Szövetsége rendezi. Ez a szövetség 18 ország szövetségei között képez szerves kapcsolatot, még pedig nemcsak csupán erkölcsit, hanem mint a budapesti kongresszus is meg fogja mutatni üzleteit, anyagi előnyökkel kecsegtetve. A kongresszust magyar részről előkészítő bizottság, amely nevesebb hazai szövetségi központok kiküldötteiből áll, elhatározta ugyanis, hogy a kongresszussal egyidejűleg szövetségi kiállítást is rendez, amelyen nem csupán a magyar szövetségek fejlődését feltűntető dolgokat mutatnak be, de kiállítanak szövetségi termékeket is. Erre a kiállításra úgy bel-, mint külföld-

ről igen-igen sok dolgot jelentettek be. Magyarországról bort, gabonaneműeket, élelmicikkeket, ipari készítményeket. Az ország gazdasági jellegénél fogva nálunk különösen arra van szükség, hogy a külföld különösen a nyers terményeinket ismerje meg: a magyar bort, magyar gyümölcsöt.

Az a külföldi, a ki a kongresszus idején itt lesz — s akik csaknem mind élén állanak egy nagyobb kereskedelmi vállalatnak, fogyasztási vagy ipari szövetkezetnek, bizonyára nem nézik eredmény nélkül a magyar termékeket, különösen a specialitásokat. A kiállítás több mint bizonyos: hasznunkra való nemzetközi kereskedelmi forgalom kiinduló pontja lesz.

A szövetségek nemzetközi szövetségének ugyanis benne van a programjában, hogy kapcsolatot létesítsen egyes országok termelői és mások fogyasztói közt, lehetővé téve így, hogy a fogyasztó szövetkezetektől olcsóbb áron jó árut szerezzenek, a gazdasági és ipari szövetkezetek pedig termékeiket jó áron értékesíthessék.

A nemzetközi szövetség gr. Károlyi Sándornak, a magyar szövetségi ügy vezérének meg hívására jön Budapestre. Ez lesz a szövetségnek a hatodik kongresszusa, Anglia- és Franciaország után következik Magyarország, a mit a magyar szövetségi ügy fejlettségének, másrészt a kelethez való viszonyunknak köszönhetünk. A budapesti kongresszus és minden azzal kapcsolatos dolog nagyszabású demonstráció lesz a szövetségi mozgalom igazai, hasznai, szükségessége mellett, úgy magunk, de különösen szomszédaink részére.

A kongresszus tárgysorozata

igen érdekes. Müller Hans dr. a svájci szövetségek szövetségének titkára a fogyasztási szövetkezetek szervezéséről és működéséről értekezik. A francia szövetségi élet egyik vezéralakja, Rocquigny gróf az állam kötelezettségeit fejti ki a szövetségekkel szemben. A nemzetközi szövetség elnöke Wolff Henry a szövetségi hitel centralizációjáról szól. Duca M. a romániai Creditul Agricol ügyvezetője a szövetségi mozgalomnak a keleten való lassu fejlődését világítja meg s kifejti ennek okait és orvosszereit.

A kongresszus tagjai szeptember 9-én elutaznak Szerbiába, a szerb szövetségeknek Vranjában tartandó évi nagygyűlésére.

Képviselőjelölés. Az óbecsei kerületből írják, hogy ott mozgalom indult meg, melynek célja, hogy a mostani képviselővel, dr. Radovánovics Györggyel szemben új képviselőjelöltet állítsanak. A mozgalom vezetői meg is egyeztek volna már abban, hogy Radovánovicssal szemben Balaton Gyula dr., óbecsei szolgabíró léptetik föl. Az bizonyos, hogy annak a sok érdemnek, melyet Balaton főszolgabíró magának szerzett, ez a jelölés lenne a legméltóbb elismerése.

Beszűntetett hadgyakorlatok

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest aug. 25.

Bécsből jelentik, hogy a király ma délben elrendelte, hogy a csehországi hadgyakorlatok elmaradjanak.

Hogy az 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11 és 14 ik hadtest területén tartandó katonai gyakorlatokat augusztus 31-ig befejezzék.

Hogy a csapatok a hadtestparancsnokok utasításai értel-

mében legrövidebb uton részint gyalog, részint vasuton helyőrségeikre visszatérjenek. A szabadságoltak és tartalékosok mielőbb elbocsátassanak.

Végül, hogy magyar szeptemberi országai területéről kiegészített csapatok gyakorlataikat programmszerűen elvégezzék.

Egyházmegyei közgyűlés.

(Második nap.)

A reformatus egyházmegyei közgyűlésen a mai napon folytatták a jelentések felolvasását és az egyes egyházak ügyének rendezését.

Szabadka és Gyöngyös az egyházmegyéből más egyházmegyébe való átkebelezéseiket kérték. Mindkettő földrajzi fekvésével támogatta kérését Gyöngyös a pesti, Szabadka a baranyai egyházmegyébe akart átlépni. Többek hozzászólása után a gyűlés Gyöngyös átkebelezését elfogadja, Szabadka azonban továbbra is a kecskeméti egyházmegyében marad.

Felsőborsód azon indítványt terjeszti a gyűlés elé, hogy a lelkészi fizetés minimuma 1600 koronáról 2400 koronára emeltessék. Az indítványt a zsinat elé terjesztik.

A legközelebbi kerületi gyűlésre képviselőkké választottak egyházi részről Barsy László szabadkai és Benedek Antal gombai lelkészek; világi részről Dr. Hajdu Béla aljegyző egyhangulag és Beretvás János nagykovácsi főgondnok 4 szótöbbséggel.

A segélyezésért folyamodó egyházak közül: Csengőd 200, Tázlár 300, Szabadka 500, Tápiószéle 400 és Tiszavárkony 800 koronát kapott. A többi folyamodó egyházak kérvényei nem vétettek figyelembe, mivel tavaly is részesültek segélyben.

Ezenkívül a lelkészek özvegyei s árvái és Mátés Márton kocséri lelkész, Török Lajos jászkerekégyházi

ŐSZI VETÉSHÉZ!

A kinek még vetőgépe nincsen, az ne mulassa el, hogy minél előbb egy „Unicum-Drill“ vagy „Kincsem“ vetőgépet beszeressen. Az „Unicum-Drill“, valamint a „Kincsem“ vetőgép az egész országban a legelterjedtebb vetőgép. Csak Szabadka sz. kir. városában több mint 300 db, működik a t. gazdaságosság kedvéért.

legjobb megelégedésére. — Többek közt vettek: Nsgos Regényi Lajos úr, Nsgos Kiss Ábel, Nsgos Dr. Radics Péter, Sztipics Fábian, Malagurszky Máté Pálfi, Dr. Dekker Gyula kir. ítélőtábla bíró, Báro Vojnics István, Racsman Janos urak és még igen számos szabadkai földbirtokos. Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgépek a legszabályosabban vetnek akár a sík földön, akár lejtős vagy hegyes vidéken. Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgép Bács-Bodrogh és Csongrád megyék részére kedvező fizetési feltételek mellett kizárólag nálam kaphatók és pedig eredeti gyári árban

Telefon szám: 288.

Tisztelettel

SZÜCS ÖDÖN

Szabadka, Baichl-féle palota.

A vasutnak átellenében.

lelkész tanító és Varjas József szanki tanító kaptak segítyt.

Azután még a levéltár rendezetlenségét, Tázlár Leányegyházzá alakulását és a csengődi ev. ref. egyháznak az ág. ev. egyházzal való unióját intézték el.

Végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak a városnak a gyülesterem átengedéseért; hitelesítik a jegyzőkönyvet s az esperes Isten áldását kérve a tagokra berekeszti a gyűlést.

A gyűlés tagjai még a délután folyamán elutaztak.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, augusztus 24.

— **A bajai plébániatemplom festése folyamatban.** Még élénk emlékezetben van a bajai közönség minden rétegének azon bőkezűsége, melylyel lerakta áldozat filléreit a plébánia templomban fölállítandó orgona és a templomfestés céljaira. A több ezer koronára rugó összeg együtt lévén, a templomfestés a napokban kezdetét is vette és gyorsan halad már a befejezés felé. Az új orgona felállítása is legközelebb megtörténik, s így nemsokára megülhetik a bajai r. katolikus hívők ezrei a főlavató ünnepélyt is, melytől fogva azután igazán stilszerű templomban és egy hatalmas orgona áhitatteli hangjainál dicsérhetik majd az Urat.

— **A bajai zsidóhitközség új jegyzője.** Megváltik állásától a bajai zsidóhitközség tisztviselői karának nesztora, Weinberger Bernát hitközségi jegyző, ki négy évtizeden át szolgálta a község ügyeit becsülettel és bölcs szakértelemmel. Az ő jegyzői tisztének idejére esik a bajai hitközség fölvirágzásának története és az a rend és pontosság, melylyel hivatalát a mai napig vezette, elismerésre készíti előljáróságát is, mely az érdemes jegyzőt teljes javadalmazása élvezetében nyugdíjazza. Utóda: *Leugyel* Manó bajai zsidóelemi iskolai tanító.

— **Ipartestületi hangverseny és bál.** A „Bajai Ipartestület“ házalapja javára 1904. évi augusztus hó 27-én este 8 órakor saját háza összes termeiben Dankó Gábor fiai zenekara mellett hangverseny-, dialog- és monologgal egybekötött jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. A hangverseny programja: 1. Boute-en-Train, grand Galop de Concert par Ketterer a quatre mains. Előadják 4 kézen: Dallmann Ella és Rosenberg Adrienne kisasszonyok. 2. A régi iparosok és testületeik. Felolvasás, tartja: Kálmán Kolos főgimnáziumi tanár ur. 3. Gaal Ferenc. V. Rhapsodie Hongroise. Zongorán előadja: Dallmann Ella kisasszony. 4. Katalinból: Édes, édes álmom. Szövegét írta: dr. Béldi Izidor. Zenéjét szerző: Fejér Jenő. Kalocsai legények és kalocsai menyecskek. Eredeti népdal énekhangra és zenére átírta: Káldy Gyula. Minek turbékoltok bugó vadgalambok.

Hubay Jenőtől, éneklő: Marcell Adorné urnő, zongorán kíséri ifj. Szigriszt István ur. 5. Székely Imre. I. nagy magyar Rhapsodia. Zongorán előadja: Rosenberg Adrienne kisasszony. 6. a) Schumann R. Trümmerei. b) Zsadányi A. Boka kesergője. Hegedűn előadja: Tarján Emil budapesti mérnök ur. 7. Gabányi. Egy baleset, dialog. Előadják: Budai Irén kisasszony és Klein Ferenc ur. 8. Gabányi. A kakasülön. Vig monolog előadja: Gódár Lajos. ur.

Az elhunyt érsek vagyona.

Császka György kalocsai érsek halálával vagy 92.000 hold föld s mintegy 120.000 korona évi jövedelmet biztosító értékpapírhalmaz vált egyelőre gazdátlanra. Körülbelül ennyire tehető az érseki vagyon a kisebb járandóságok beleszámítása nélkül.

Ennek a javadalomnak az átvétele, valamint az elhunyt érsek hagyatékának leltározása a jövő héten veszi kezdetét. Az érsek budapesti lakásán, továbbá a kalocsai érseki rezidenzián és a hajósi uradalmi kastélyban levő ingóságait már zár alá tették, a szobákat lepecsételték mindjárt a haláleset után való napokban.

Végrendelet ugyan maradt, — nyolcz évvel ezelőtt írta az elhunyt érsek a végrendelet jórészt tárgyalanná vált, mert abból a vagyonból, a melynek hovaforrása felől intézkedik, ma már alig áll rendelkezésre valami s az összes hagyaték összezsugorodott az érseki lakások butorzatára és néhány ott található festményre, szoborra, műtárgyra. Találtak ugyan az elhunyt pénztárában vagy ötvenezer koronát, de ennek a pénznek nagy része is már régebbi idő óta esedékes tartozások kiegyenlítésébe megy.

Az érseki uradalom átvételére részint a közalapítványi ügygazgatóság, részint a kalocsai káptalan kiküldötteiből szervezendő bizottság mindegyikét megállapítja a javadalom ingatlanában, ingóságaiban történt rongálásokat, értékvesztéseket, a kifizetetlenül maradt adósságokat, résztvesz az érseki hagyaték leltározásában és ennek tárgyalásában. Ezeknek befejezése után tűnik ki, hogy egyáltalán maradt-e valami, és mi az, a mi fölött a végrendelet értelmében még intézkedni lehet.

Beavatott helyről nyert értesüléseink szerint úgy látszik, hogy a hagyaték megállapítás deficzittel végződik, s míg a javadalom vagyoni állapota rendbe nem jő, az érseki szék betöltése iránt sem intézkednek.

Halálos szerencsétlenség.

(A kettérepedt szív.)

Halállal végződött az a szerencsétlenség, melynek ma reggel félhat órakor a szabadkai teherpályaudvar volt a színhelye.

Liscevics Márton málházó a 961 számú tehervonatnál a tolatással volt elfoglalva. Szabadkai kocsikat kapcsolak a vonathoz.

Egypár kocsit kellett még csak a vonathoz kapcsolni, s azzal vége lett volna a munkának. A fűtőház előtt

kellett volna ezeket a kocsikat a vonathoz kapcsolni. Alig néhány lépésnyire volt már a vonat a kocsiktól, de Liscevics Márton még mindig nem tartotta szükségesnek, hogy leintse a gépet, vagy hogy a kocsik közé lépjen.

Mikor azután az utolsó pillanat is elérkezett, könnyelműen akart a két kocsi közé ugrani. Csakhogy ez már nem sikerült a szerencsétlenségnek, mert a kocsik ütközői közé ugorhatott csak. Egyet szisszentelt, s azután holtan bukott ki az ütközők közül. Külső sérülések nincsenek a testen.

Ma délután boncolták föl és megállapították, hogy a nyomás a szerencsétlen ember szívet repesztette ketté, anélkül, hogy a test izmai, vagy a csontok a legkisebb sérülést szenvedték volna.

Váltóhamisító városi díjok.

Ismét a bűn lejtőjére tévedt egy proletár. Tisztességes szülők gyermeke, aki pantallóban akart járni és ez volt a veszte.

Már néhány év óta a városi hivatalokban volt alkalmazva Pertich Máté díjnoki minőségben. Felebbvalói tisztességes, szorgalmas embernek ismerték. Legutóbb a pénzügyi osztályhoz lett beosztva és itt is kifogástalanul működött, mig nem a harmincforintos gázsi, amelyből nem bírta családját fentartani, arra a bűnös könnyelműségre vitte, hogy jó ismerőseinek nevét felhasználva, hamis váltók által akart szorult pénzügyi viszonyain segíteni.

Pertich már előzőleg öt váltót hamisított, a melyek közül négyet értékesített is, mig most a hatodiknál rajta vesztett.

Egy 610 koronáról szóló váltót peresített Mayerhof Ferenc budapesti lakos, a melyen Pertics Máté, Mamuzsits György és Tumbász Viktor szerepeltek aláírókként. Mamuzsits György, az egyik aláíró azonban a per során esküt tett, hogy az ő név-aláírása hamisított és egyben feljelentést tett a rendőrségnél, hogy még több hamis váltó került az ő nevével forgalomba.

A vizsgálat azonnal megindult és a rendőrség Pertichet vette gyanuba akit le is tartóztattak.

A gyanúsított eleinte mindent tagadott, de a bizonyítékok terhe alatt csakhamar beismerő vallomást tett.

Összesen hat darab váltót hamisított, amelyek közül egy 500 koronás és a 610 koronásat Mayerhof Adolfnál értékesítette, aki állítása szerint aránytalanul csekély összeget adott értük. Egy 400 koronásat a helybeli zálogház és takarékpénztárnál akart értékesíteni, de mikor látta, hogy az intézetben gyanúsnak tűnik fel a váltó, ott a helyiségben szét tépte. Két 300 koronásat Róth Albert váltott be, egy 180 koronásat pedig Klopfer G. Lipót által számítottatott le.

Védekezéseül azt hozza fel, hogy nem volt egyéb jövedelmi forrása, mint 30 frtnyi fizetése, a melyből nem bírta nejét és gyermekeit eltartani.

HIREK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Várnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 3. A szabadkai magyar asztaltársaság szüreti mulatsága a városligetben.
Szeptember 3. A m. v. szolgáse nélyzet bálja a Polgári szálloda kerthelyiségében.
Szeptember 10. A m. á. v. altiszti kör Erzsébet gyászünnepélye.

*
Vásárok. Zombor augusztus 28. és 29.

— **Személyi hír.** Neves vendégei lesznek e hét végén Palicsnak. Óváry Kelemen dr., kolozsvári egyetemi tanár és neje érkeznek meg. Óváry az egyetlen élő egyetemi tanár, aki szabadkai származású

— **Egy bizottság bajai.** A kereskedelmi tanonciskola felügyelő bizottsága, a melyről csak nemrégiben jutott nyilvánosságra, hogy még a múlt év végén lejárt a mandátuma, most sajátságos dilemmában van. Vagy jogszerűleg vagy kötelességszerűleg cselekszik, de egyik cselekménye kizárja a másikat. A bizottság elnöksége mégis úgy határozott, hogy az előző gyakorlat, de meg a közügy feltétlen követelményei értelmében is a tanév kezdetével szükségessé váló intézkedéseket megteszi, a holnapután választandó új bizottság utólagos hozzájárulása reményében. *Milkó* Izidor dr., a bizottság ezidő szerinti elnöke, tehát mára összehívta a bizottságot, hogy a beiratások idejét és az órarendet megállapítsák. A bizottság el is fogadta *Meznerics* Ferenc előadó javaslatát, miszerint a beiratások szeptember 1-től 9-ig eszközöltessenek és a tavalyi órarend továbbra is érvényben maradjon.

— **A palicsi halászat.** Sok kifogás esik a palicsi halászat mostani kezelése ellen. Most nem akarjuk ezeket a kifogásokat semmi tekintetben sem mérlegelni. Azt azonban meg kell állapítanunk a tárgyilagosság kedvéért, hogy a palicsi halászat jövedelme meglepően kielégítő. Ezt a következő számadatok bizonyítják: Az idén a mai napig eladatott 42820 és fél kgr. hal. Ezért befolyt 34362 kor. 08 fill., amely összegből a halászok jutalékára és egyéb költségekre csak 10201 kor. 32 fill. esik, marad tehát tiszta jövedelem 24160 kor. 76 fill. Oly összeg ez, amely mindenképpen kielégítő s arra enged következtetni, hogy az esetlegesen felmerülő kifogások eltörpülnek az eredmény mellett, Augusztus hóban eladatott 6892 kgr. hal 4699 kor. 80 fillérért, mely összegből levonva 1379 kor. 66 fill. kiadást ért, marad tiszta jövedelem két harmadára 3320 kor. 14 fill.

— **A nőiparegyesület megalakulása.** A szervező bizottság hirlapok útján adja hírül a város közönségének, hogy a nőiparegyesület immár erősen halad a megalakulás felé. Hogy a város érdeklődő közönségének a beiratkozás megkönnyítve legyen, minden nagyobb üzletben, sőt a város több agilis hölgyénél a nőiparegyesület beiratkozni kívánó tagjai számára iverk vannak elhelyezve melyben úgy a feltételek mint a tagok által igénybe vehető kedvez-

Iskola könyvek író és rajzszerékben legolcsóbb bevásárlási forrás
Vig Zsigm. Sándor könyv és papírkereskedése
 Szabadkán Főter
 Minden bevásárló igen csinos ajándékot kap.
 Millnovich-féle ház, Roth Ármán mellett.

mények feltüntetve vannak. Wagner és Boholy, Milkó fiai, Neuhasz Bernát, Nagy tőzsde, Schulhoff, Sugár Béla, Berger testvérek, Roth Armin, Heumann, Vig, Krécsi, Wilhelm könyvkereskedések, Kunetz testvérek, Tausig, Löwy, Sztipits, Szilasy, Ripp Bernát, Havas, Rukavina, Bauer, Dávid ékszerüzlet, Krauser, és Kunetz üvegüzlet, Mészáros és Ohrmann vaskereskedés stb. stb. Üzletek melyek véletlen ívet nem kaptak, sziveskedjenek ezért a nőipariskolához beküldeni hová az iver nem szeptember hó 1-sején hanem 5-dikén adandók be. Mint halljuk az alakuló nagy gyűlés szeptember hó 8—10-dike körül lesz megtartva.

— **Látamozott alapszabályok.** A belügyminiszter az „Apatini ipartestület” alapszabályait látamozta.

— **Amerikából hazatért szabadkai.** Horovitz Ernő gépész mérnök földink, aki egy évig tartó tanulmányuton volt Amerikában, ma Szabadkára érkezett.

— **Esküvők.** Sokesics Jenő földbirtokos szeptember 5-én esküszik örök hűséget a rókusi templomban Dulics Kócának, Dulics Gergely szabadkai földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag leányának. — Fuchs Mór helybeli ékszerész szeptember 14-én vezeti oltárhoz Dévai Juliska urhölgyet Kun-Félegyházán.

— **A zombori szervezett munkások** f. évi szeptember hó 4-én nagy nyilvános népgyűlést tartanak. A népgyűlés helyszíne pontos ideje és napirendje később lesz megállapítva.

— **Szabadkai árjegyzék** Kereskedelmünket is az a bizonyos konzervativizmus jellemzi, mint sok intézményünket. Nincs benne meg a szükséges élelmesség. Így esik azután meg, hogy sok mindent, amit itt is megkaphatnánk a fővárosból szerezzük meg, mert a főváros kereskedői elárasztják Szabadkát árjegyzékekkel. Saját magára nézve segített ezen a bajon Pártos Hermann szabadkai ékszerész és órás, aki diszes és részletes árjegyzéket adott ki. Ebből az árjegyzékből meggyőződhetünk, hogy ékszerekért, ezüst és aranyne-műekért fölösleges a fővárosba menni, mert a fővárosiakhoz hasonlóan kitűnő és olcsó bevásárlási forrás Pártos Hermann szabadkai üzlete is.

— **Árlejtés faanyagokra,** A zombori m. kir. folyamterméni hivatal kezelésében levő hajozási és medertisztítási szerek tisztításához illetve kiegészítéséhez szükséges faanyag beszerzésének biztosítása céljából 1904. évi augusztus 29-én délelőtt 10 órakor a zombori m. kir. folyamterméni hivatal helységében újabbi nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A kötendő szerződés és az ajánlati feltételek a zombori m. kir. folyamterméni hivatalnál megtekinthetők s ugyanott beszerezhetők az ajánlati minták közt.

— **Nagy tömeg hamis pénz a forgalomban.** Ismét újabb gyártmányu hamis pénznemek tömeges forgalomba kerüléséről kapott ma értesítést rendőrségünk. A legutóbbi pénzgyártás színhelye valószínűleg Székesfehérvár környékén van, mert ott vették legelőbb észre, hogy újabb gyártmányu hamis ötkoronás ezüst és 10 koronás papírpénz került a forgalomba. A vizsgálat megállapította, hogy a hamisítványok terjesztője vidéki városok üzleteiben, trafikjaiban és korcsmaiban értékesíti a hamisítványokat. Figyelmezteti tehát a rendőrség ezuton is a közönséget, hogy ovakodják a hasonnemű pénzdarabok átvételénél. A 10 koro-

nás hamisítvány vörös fakó színéről és az elmosódó számokról, az ötkoronás pedig szürke színéről és a körirat elmosódott betűiről ismerhetők fel.

— **Tűz.** Tompa pusztán ma délelőtt leégett Klein fűszerkereskedő háza és üzlete A kár meghaladja a kétezer koronát. Oltásra gondolni sem lehetett.

— **Rendőri hírek.** A szegedi rendőrség értesítése szerint Szentiványi Árpád ottani lakostól ismeretlen tettesek különféle ezüst evőeszközöket Sz. E. jelzéssel, összesen 400 korona értékben elloptak. — Dr. Roediger Jenőné Marosvásárhelyről Kassára utaztában podgyászt személy podgyászként adta fel. Utközben eddig ismeretlen tettes a podgyászt felbontotta és abból arany gyűrűket, arany láncot, karcsatot, arany tüt és arany órát összesen 500 kor. értékben elloptott.

— **A budapesti meteorologiai intézet jelentése** 1904. augusztus 25-én. Lényegtelen hőváltozással változókonny idő várható, főképp az ország nyugati és déli részén esővel, esetleg zivattal.

Sakkverseny.

Szardán a következőleg folyt le a sakkturna:

Matievics könnyű végjátékkal nyert Sáfrán ellen. Vajda Brenner ellen szintén könnyen győzött.

Sztrókay - Grüner játszma félbe maradt. Grüner gyalog előnyben van. Salamon nyert Zambelly ellen.

A verseny állása a következő (zárjelben jelezve a már lejátszott játszmák számát) Vajda 11 (13), Grüner 9 (12), Matievics 7½ (12), Sztrókay 6 (11), Brenner 4½ (13), Salamon 3½ (12), Sáfrán 3 (9), Zambelly 3½ (14)

A szürke bajusz.

— **Expressz tudósítás.** —

Az angol közvéleményt napok óta óriás izgalomban tartja egy megdöbbentő bírósági tévedés, amely most derült ki: egy teljesen ártatlan embert öt évi kényszermunkára ítélték másnak bűnéért csak azért, mert olyan szürke bajusza volt, mint az igazi bűnösnek. El is szenvedte büntetését, de rögtön újra letartóztatták, mert a gonosztevő, akihez annyira hasonlít, azóta újabb büntetéseket követett el. Hiába erősítette újra ártatlanságát, hiába hivatkozott arra, hogy nem ő a keresett bűnös, néhány hónappal ezelőtt újra elfogták. Valószínű, hogy a szerencsétlen ember ezuttal sem menekült volna meg a börtöntől, ha véletlenül kézre nem kerül az igazi bűnös, amivel azután kiderült a szörnyű tévedés.

Az ártatlanul elítelt ember Beck Adolf norvég születésű, de már hosszú évek óta Londonban lakik. Nyolc esztendővel ezelőtt, azzal vádolták, hogy néhány orfeumi dámát megcsalt és meglopott. Az eset nagyon emlékeztetett egy 1877-ben lefolyt pörre, amelyben egy Schmith John nevű ember volt a vádlott, aki Willoughby lord néven követett el hasonló csalásokat. Az újabb pör vádlottja csalásainak elkövetésénél szintén a Willoughby lord nevet használta.

Az esküdtek, mert a károsultak a végzetes hasonlatosság folytán fölismerték, elítélték az ártatlan Becket hét évi kényszermunkára.

Elítéltetése után öt esztendővel 1901-ben föltételeken szabadlábra helyezték. Azonban a titokzatos Willoughby lord ellen újra s több feljelentés érkezett. Persze újra a

szerencsétlen Beck Adolfot tartóztatták le, esküdtbíróság elé állították és újra elítélték.

Ekkor történt, hogy a londoni rendőrség letartóztatott egy embert különböző csalások miatt. Egy titkos rendőr azután fölismerete benne az igazi Smith John, aki be is vallotta, hogy ő követte el mindazokat a csalásokat, amelyek miatt a szerencsétlen Beck Adolfot elítélték.

Ez a fölfedezés óriás megdöbbentést okozott egész Angliában. A lapok gyűjtéseket indítanak az ártatlanul szenvedett ember részére, az állam pedig nagyobb összeget ajánlott fel neki kárpótlásul, csak hallgasson az ügyről, amely iszonyu szegényfoltja az angol igazságszolgáltatásnak. A kormány különben szigorú vizsgálatot indított, hogy megbüntesse azokat, akiket ebben a dologban mulasztás terhel.

A háború.

A háborúra vonatkozólag a következő táviratok érkeztek Budapestre:

Tokio, aug. 25.

A vladivosztoki torpedóhajórajt Szachalin szigete felől Korea irányában látták haladni. Híre jár, hogy Genson felé haladnak, melyet megtámadni készülnek. Kamimura az orosz torpedoflottilla keresésére indult. Az oroszok megtámadni készülnek Koreát. A Tumen folyót 10—20 ezer orosz lépte át. Koreai helyőrségeink Pöngjang felé igyekeznek, hogy az újabb orosz próbálkozásnak nyakát szegjék. Gensanba érkezett egy kisebb torpedónaszádkülönítményünk.

Csifu, aug. 25.

A japánok ismét megtámadták a várat. Az ágyuzás megindult és szakadatlanul folyik. Egyes magasabban fekvő helyekért erős harc folyik. A japánok ágyúik fedezete alatt nyomulnak előre a Drakonuj 1, 4. és főleg a 7-es számú erődei ellen, melyet kitarító ágyuzással végre elhallgattattak. Az Aranyhegy két kisebb erődjét bevették a japánok. A Liaotesonon lévő főerőd teljesen japán kézbe került. Az ostromot tényleg Yamagata vezeti.

Brisbann, aug. 25.

Itt némi nyugtalanság mutatkozik ama lehetőség folytán, hogy egy orosz cirkáló zavarhatná az ausztráliai hajóforgalmat. Az egyesült kereskedők elhatározták, hogy a honvédelmi miniszterhez fordulnak avégből, hogy a kormány küldjön ki bizottságot, mely a parti hajozás oltalmára nézve a legjobb eszközöket kikutassa.

Tokio, aug. 25.

Ide érkezett táviratok azt a hirt hozzák, hogy az orosz flotta a Szebasztopol megsérülése után is tovább folytatta útját. Mikor már a nyílt tengeren haladt, elébe került Togo hajóhada. Ütközet fejlődött ki, melynek eredménye ismeretlen. Az orosz hajók, tudva, hogy ez a végső kísérlet megszabadulásukra, borzasztó kétségbeeséssel küzdenek. Állítólag utasításuk az, hogy inkább valamennyit fel kell robbantani, semhogy visszatoronítani engedjék magukat a kikötőbe, vagy elfogassák magukat. Részletesebb jelentések még nem érkeztek.

TAVIRATOK.

Letartóztatott titkosrendőr.

Ujvidék, aug. 25. Nikolics titkos rendőrt ma Vései kapitány letartóztatta. Mindenféle csalásról beszélnek a torony alatt. A vizsgálat érdekében a részleteket még titkolják.

Lajos napja.

Budapest, aug. 25. A kerepesi temető felé nagy tömeg zarándokolt. Künn a temető szomorú füzei között pedig megélnékült a holtak hirodalmá. Testületek koszorusan, zászlósan, diákok ünnepi öltözetben, asszonyok, leányok gyülekeztek Kosuth Lajos sirja köré, hogy leróják a kegyeletet a nagy, a drága halott neve napján.

A török kereskedelmi szerződések.

Budapest, aug. 25. Konstantinápolyból jelentik: A porta azoknak az államoknak a diplomáciai képviselőihez amelyeknek kereskedelmi szerződései lejártak, jegyzéket, intézett melyben a szerződések megújítása céljából a tárgyalások folyamatba tételét kéri. E jegyzékben kifejti, hogy nem sok vitás pont maradt fenn és ezért mielőbbi megegyezés várható.

Strossmayer az oroszokért.

Diakovár, aug. 26 Nagy szenczácziót kelt itt az a beszéd, amelylyel Diakováron az istentiszteleten Strossmayer az orosz fegyverek diadalaért esengett és az orosz fegyverek győzelmeért mondatott háromszoros imát hiveivel. Majd miséje végén közölte azt az érdekes és „minden becsületes hazafit” hálával betöltő hirt hogy Miklós cárnak fia született. Megszületett a világ trónörököse. Ez volt a beszéd befejező része.

Lázadó katonák.

Budapest, aug. 25. Párisból táviratozzák, hogy a harminckettedik francia gyalogezred első századának tartalékos legénysége fellázadt a századparancsnok ellen, mert két órával tovább tartott velük gyakorlatokat, mint azt a parancs előírta. A katonai hatóság ezen ügyben szigorú vizsgálatot indított.

Nagy tengeri vihar.

Budapest, aug. 25. Sebastopolból táviratozzák, hogy egy heves tengeri vihar sok kárt tett. Számos hajó a nyílt tengeren szerencsétlenül járt.

TANÜGY.

Felvétel a tanítónőképző gyakorlati iskolájába. A helybeli állami tanítónőképző igazgatósága közhírré teszi, miszerint az intézethez csatolt hat osztályu elemi (gyakorló) iskolába a felvételek szeptember hó 1., 2. és 3-án d. e. 8—12 óráig fognak megtartatni.

Javító vizsgálatok az elemi iskolákban. Miután a vall. és közokt. m. kir. miniszteriumnak 20211/1866. sz. a. kiadott utasítás 65. §-a szerint az 1 vagy legfeljebb 2 elégtelen osztályzatot nyert népisk. tanulók a következő év elején a rossz osztályzattal jelölt tantárgyból az isksz. egy vagy két tagja előtt pótvizsgálatra bocsájtandók: ezen vizsgálatok tehát a belterületen kerületenkint augusztus hó 31-én d. e. 8 és 10 óra között, a külterületen pedig iskolánkint szeptember hó 30-án d. e. 8 és 10 óra között tartatnak meg.

Iskolaszéki ülés. F. é. szeptember hó 1-én délután pontban 5 óra kor a központi községi elemi népiszkola nagytermében tanító választó iskolaszéki ülés tartatik, a következő Tárgysorozat mellett: 1. Az 523/903. kgy. sz. határozattal ujonan szervezett öt külterületi (tanyai) tanítói állás betöltése. 2. Klazsik Lehel lemondása által megüresedett külterületi tanítói állás betöltése.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági hét.

A **Mercur bank** és váltóüzlet részvénytársaság jelentése.

Port-Artur utolsó napjai az eddigénél nagyobb mértékben kötik le a spekuláció figyelmét. A találgatások újból megindultak aziránt, hogy az említett erősség elestével megszűnik-e a háboru, avagy tovább is el fog tartani. Mindkét felfogásnak természetesen vannak hívei, s a mikor a háborútól retteg a börze, olyankor hanyatlanak az árfolyamok. Üzlet természetesen kevés van, s így úgy a lefelé, mint a felfelé tartó mozgalmak szűk korlátok között folytatók le.

A malomrészvényekben most már csendesebb az üzlet. A magas árfolyamok változatlanul érvényben vannak ugyan, de magasabbak nem kerülnek felszínre.

A bankrészvények iránt jó vélemény utalkodik s az e hét végén megjelenő Magyar Hitelbank félévi mérlege ezen jó véleményt csak fokozni fogja. Ellenben lanyhán vannak tartva a biztosító vállalatok részvényei a tömeges tüzesetek következtében. A hét végén a Magyar Fegyver és gépgyári részvények kínáltattak olcsóbb árfolyamokon. Valuták és ércváltók szilárdabbak.

A gabonatözsde a hosszas üzletelenséget ismét élénk forgalom váltotta fel. A szárazság és a takarmányhiány miatti panaszok egyre fokozódnak és ez buzdítja a malomkat arra, hogy legalább gabonakészleteiket egészítsék ki. Megtehetik ezt annál inkább, minthogy a téli lisztüzlet igen jónak ígérkezik. A gabonárak tehát újra emelkedő irányzatot követnek, habár a beállott borus esős időjárás lelkasztotta a vételkedvet.

Budapesti gabonatözsde

— Aug. 25. —

Déli zárlat: Buza apr.-re 10.95.—11.00, buza máj. 1904 — — — — —, buza okt. 10.75—10.81 rozs apr.-ra — — — — —, rozs májusra — — — — —, rozs okt.-re 8.20—8.30, zab májusra — — — — —, zab — — — — —, zab okt.-re 7.27—7.28, teng. szept. 1904. 7.53—7.51, tengeri aug. 7.50—7.52, teng. máj. 1905. — — — — —, tengeri — — — — —, repce — — — — —, repce aug. — — — — —

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. augusztus 23 áról.

A mai vásárra összesen 11564 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 5384 német-lengyel és 6004 magyar sertés.

Az üzlet élénkebb volt. Különként élő sulyban fogyasztási adó nélkül.

Első prima magyar sertés 103—105 fill. kivételesen 104 fill.

Közép- és öreg sertés 100—103 „

Könnyű- és szedett sertés. 94—98 „

Német-lengyel és erdélyi sertés 76—96 „

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY VOJVODA.

Irta: Dugovich Imre.

Botunyanin a haragtól remegő hangon szakította félbe a bajraktár szavait. Fölemelte az ökleit, mintha Zsenóra akart volna lesujtani.

— Zseno, ha kedves a lelked, mond el azt, amit tudni akarok.

— Radin vojvoda, végig kellett volna hallgatnod a szavaimat, talán

jobban megértettél volna. Dobrának sorsa talán féktelenebb haragra gyújtotta volna a lelkedet, ha a nép sorsa is ingerel. Dobráról akarsz hallani? Dobra vojvoda csapata elszéledt. Tíz hűséges hajduk rejtőzködik csak amott, folytatta Zsenó. a volgyet övező hegyoldalt borító erdősegre mutatva. Dobra vojvoda kis opánkáinak (bocskor) nyomát tíz napja nem érezte már az erdők harmata. Éjszótét hajával tíz nap óta nem enyeleg az esti szellő. Szemének tüze már tíz nappal nem ingerli a bérceket égető napot. Hangjának zenéjét tíz napja, hogy hasztalanul lesi a rengeteg rigója.

Rádin Botunyanin megkapta Zsenó karját. Könnyen, mint az ingó galyat rázta meg. Mikor beszélni kezdett, hangjából visszatartott düh hallatszott.

— Zsenó, a hajduk nem ölnek lassu méreggel. Fegyvereik nem azért sujtanak, hogy az áldozatot gyötörjék, hanem hogy a megkínzott népszabadságot mentsék meg elnyomótól. Minden szavad mérgezett handszár vágása, mely a lelkemet hasogatja. Beszélj nyíltan, még ha a halál csapna is reám szavaiddal.

— Vojvoda, légy valamivel türelmesebb. Látod, a tavasz óta a bolgár szabadság is türelemmel várja a vérfürdőt, hogy lemohassa a gyalázatot, melylyel elnyomói és árulói illették. Mert mit használ az az elnyomott szabadságnak, ha csak elvéve pusztitunk el egy-két janicsárt!

— Eljön majd az idő, mikor a vérükbe fulladhatsz. Most Dobráról beszélj.

— Dobráról, a leány vojvodáról. Radin, a mi szabadságunk is szüzesség volt. És ezt már meggyalázták. Te mégis Dobráról akarsz hallani, hogy a bosszudat ingerled. Jól van, engedelmesebb. Mondtam már, hogy Dobrát tíz napja nem látták. Párvánó, a szófiái pasa ezer Konstantin aranyat, meg ezeret a saját képével vert aranyból ígér annak, aki az udvarába viszi Dobrát. Amely falu népe foglyul ejti, a sarcoló janicsárok fejét kapja a béke biztosítékául. Párvánó hirdettei így benfentesével Lokorszkóban, Kremikoveczen, Ogoján, a környék minden falujában.

— És Dobra eltűnt?

— Ki tudja, hogy hová lett? Tudod Rádin, hogy az új Lokorszkónak lakói megunták a janicsárok zaklatásait és most már a békéért árulásra is készek. Tudod azt is vojvoda, hogy Dobrának, a leány vojvodának hajdukjai hetenkint egykét janicsár fejet raktak Dobra lábai elé szabadságszeretetük zálogaképen. Csak mi pihentünk, mi a Sztára planina vojvodájának katonái. Minket szeretnek is az áruló béke gyávjai. Dobrát kerülték. Mi lett vele? Talán Szófiában van már. Lokorszkó lakói jobban tudhatják. Én nem tudtam meg mást, csak amit elmondtam.

Zseno elhallgatott. Radin önkéntelenül markolta meg az övébe dugott handszár. A csendben csak a forrás köré gyűlt férfiak mellének zihálása árulta el a lelkek izgatottságát. Több perc mult el, míg Rádin megszólalt. Az izgatottság eltűnt hangjából. Nyugodtan beszélt, mint mikor a veszedelemben parancsolt hajdukjainak.

(Folyt. köv.)

Feladás szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

La tulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések fevértetnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmegyei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsmegeye Napló

ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereske-

désében főtér.
Heumann Mór
könyv és papír kereske-

désében főtér.
Mezneries József
fűszer és csemege üzleté-

ben honvéd laktanya
mellett
Tanner B.

dohánytözsde és iáé-áru
üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa

dohány nagytözsde

Kossuth utca.
Beck Sándor

fűszer és liszt üzlete a
törvényszékkal szemben.
Herezl József

fűszer- és liszt üzlete
Petőfi-utca sarkán.
Krécsi A. Nándor

könyv és papír kereske-
désében Deák-u.
Gerber Jakab

dohánytözsde és esztergá-
lyos üzletében Kossuth-u.

Nojesek Géza

fűszer és csemege üzleté-
ben Damjanich és Ber-
csényi utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály

tűszer és csemege üzle-
tében

Spitzer és Kleinj
fűszer és csemege üzle-
tében Rudics-u.

Kiadóhivatalunkoz inté-
zett levelek csakis bé-
lyeggel továbbíthatók

Társat keresek 25000 korona befektetéssel Pozsonyban létesítendő, teljes biztosítékot nyújtó, igen jövedelmező vállalatához. Nyugalmazott, magánzó vagy bármely társadalmi állásu egyéneknek megfelelő. Ajánlatok »Becsületes munka« címmel Budapest, főposta restante kéretnek.

Szatócs üzlet

házzal együtt családi körülmények miatt eladó esetleg kedvező feltételek mellett kiadó. Cim a kiadóban- 418.

Jövedelmező

vállalat megindításához intelligens uri embert 5—6 koronával társul keresek Levelek „Jövedelmező“ jelige alatt Szeged posterestante kérek 427.

Nősülni óhajt

huszonhét éves ev. ref. vallásu magánhivatalnok. Ki volna hajandó ez élet terheit vele megosztani? Hozomány nem föltétlenül szükséges, ha azonban van, nem baj. Arcképes leveleket „Magánhivatalnok“ jelige alatt Szeged posterestante kérek 426.

Egy jó karban levő

zongora

jutányos árral

azonnal eladó.

Czim a kiadóban.

Gazdaközönség figyelmébe

Ajánlom kender, kötél, zsinag, zsák és ponyva raktáramat,

hol minden minőségű és nagyságu zsákok, kötelek u. m. istrangok, kötőfékek stb. kaphatók. Vizmentes takaró ponyvák, nyers és rostaltó ponyvák bármily minőségben és nagyságban

fél óra alatt készülnek.

Nagy választék szebbnél szebb lóhálokban, tennis hálók, függő-ágyak és tornaszerekben.

Egyedüli főraktár Szabadka és környékére:

Weitzenfeld Marcell

kender, len, kötél, zsinag, zsák és ponyva áru raktára Szabadkán, Kovács-utca 294.

Telef. n. 190.

Tankönyv-vásár!

Ki vagy?
Mutasd könyvtárad
Megismered magad!

„Antikvárium“

Szabadkán a gimnáziummal szemben az összes iskolák részére szükséges könyveket fél áron adja.

„Antikvárium“

Szabadkán a gimnáziummal szemben Kézpénzért vesz **könyveket,** mindennemű **könyveket,**

Zeneműveket, (Kangjegyet). Reudkivül olcsón ad el.

Képes levelező-lap csak 1 kr. drbja. Levélpapírok stb.

bámulatos olcsó.

Tanulók, szülők és nevelők, ha nem akarják pénzüket kidobni, úgy vegyék szükségletüket az Antikváriumban.